

2023: het jaar waarin jouw onderwijsinstelling uitval terugdringt

---

Uitval onder studenten

Uitval staat bij veel onderwijsinstellingen hoog op de agenda. Het is soms lastig hier grip op te krijgen, als een opleiding toch alle vakjes aanvinkt. Maar, helaas. Nog steeds valt meer dan 20% van de studenten na één jaar al uit.

Het eerste jaar is voor veel studenten dan ook het uitdagendst. Ze moeten in korte tijd wennen aan een nieuwe studie, vrienden en stad. Als studenten het eerste jaar goed doorkomen, verlopen de jaren erna soepeler.

In dit whitepaper bespreken we waarom studenten stoppen met hun studie. We duiken in de feiten en vullen dat aan met meningen van niemand minder dan de student zelf. Waarom besluiten zij te stoppen met hun opleiding?

Tot slot komen we tot een waardevolle conclusie: wat kan een onderwijsinstelling doen om uitval terug te dringen?

Waarom vallen studenten uit?

Vereniging Hogescholen heeft landelijk onderzoek uitgevoerd naar studiesucces, -uitval en studie wissel (2020-21). De resultaten tonen aan dat van alle studenten die aan een bacheloropleiding beginnen, ongeveer de helft na 5 jaar een diploma heeft behaald. De rest heeft meer tijd nodig, of valt uit. Als we ons richten op uitval en verder inzoomen naar opleidingsniveau, zien we dat van de MBO studenten

23% na één jaar uitvalt, zo ook 22% van de HBO studenten en 20% van de WO studenten.

Studenten stoppen met hun studie om verschillende redenen. Deze redenen delen we op in vier hoofdgroepen: binding, academisch, financieel en mentale gezondheid.

Binding

ResearchNed, in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, onderzoekt waarom studenten uitvallen. In het studiejaar 2020-21 zijn 25% van de studenten gestopt, omdat zij zich niet thuis voelden op de opleiding. 24% van de studenten besloot te stoppen omdat er onvoldoende begeleiding was.

Daarnaast toont onderzoek door de Nationale Studenten Enquête (2022) onder 286.000 studenten aan dat 29% van de studenten ontevreden is over hun opleiding. Er is dus ruimte voor verbetering. Studenten voelen niet genoeg binding met hun opleiding, zijn gedemotiveerd en besluiten te stoppen.

Academisch

De cijfers van ResearchNed tonen daarnaast aan dat in studiejaar 2020-21 53% van de studenten stopte met hun studie vanwege een verkeerde studiekeuze. Bijna 50% stopte vanwege de manier van onderwijs en 47% stopte omdat de studie niet voldeed aan de verwachtingen. Een verkeerde studiekeuze en verkeerde verwachtingen gaan hand in hand. Beide redenen komen neer op een

onjuist beeld van de opleiding. Studenten melden zich aan voor een opleiding. Beginnen vol enthousiasme aan hun eerste weken, maar het valt tegen. Je kan natuurlijk zeggen dat een student zich beter had moeten voorbereiden. Maar, in hoeverre heeft een student hier écht invloed op en tot waar draagt een onderwijsinstelling haar verantwoordelijkheid?

Financieel

Een andere belangrijke reden voor studenten om te stoppen is een ontoereikende financiële situatie. Uit onderzoek door Nibud blijkt dat studenten in 2021 afhankelijker van hun ouders zijn geworden en daardoor minder financieel zelfstandig dan in 2017.

Studenten maken zich meer zorgen over hun studieschuld in 2021 dan in 2017. Zorgwekkend is dat ook blijkt dat de financiële situatie van studenten veel invloed heeft op hun studievoortgang, -succes en zo uitval.

Mentale gezondheid

Het staat bij de Rijksoverheid hoog op de agenda: de mentale gezondheid van studenten. Sinds de Coronacrisis staat de mentale gezondheid van studenten onder druk.

Ruim driekwart van de studenten voelt zich eenzaam en bijna alle studenten (lees: 97%) ervaart stress. Als het studenten te veel wordt, stoppen ze met hun studie. Ze kunnen de druk niet meer aan en hebben tijd voor zichzelf nodig.

Uitval aanpakken

Goed. Het is duidelijk waarom een aanzienlijk deel van de studenten al na een korte periode besluit een einde te maken aan hun opleiding. Nu is het tijd om ons blik te verruimen en de onderwijsinstellingen onder de loep te nemen. Onderzoek door ResearchNed (2021-22) toont namelijk aan dat volgens bijna 30% van de eerstejaars HO studenten de onderwijsinstelling hun uitval had kunnen voorkomen. Een aanzienlijk percentage. Als we de studenten vragen hoe de onderwijsinstelling de uitval had kunnen voorkomen, krijgen we interessant antwoord.

Academisch

ResearchNed (2021-22) onderzocht op welke manieren een onderwijsinstelling uitval onder haar studenten kan terugdringen. De meest genoemde reden is: meer studiebegeleiding - namelijk 50% van de studenten is het hiermee eens. Verder geeft 30% aan dat betere voorlichting vooraf uitval had kunnen voorkomen. In het studiejaar hiervoor zijn de meest genoemde redenen betere voorlichting vooraf (40%) en meer studiebegeleiding (39%).

Opvallend is dat betere voorlichting vooraf in beide jaren een van de belangrijkste redenen was voor veel studenten om te stoppen met hun studie. Ook blijkt dat wanneer studenten deelnemen aan studiekeuzeactiviteiten, zij minder vaak uitvallen.

Binding

28% van de studenten geeft aan dat een betere introductie in de studie (zoals informatie over de opleiding, programma, toetsing) uitval had kunnen voorkomen. Om dit verder te onderzoeken hebben we het verschillende studenten zelf gevraagd. Zij vertelden ons dat sommige studenten zich wel

voor twee à drie opleidingen inschrijven, omdat ze nog geen binding voelen met de opleiding. Ook vertelde een student ons dat hij erg twijfelde over zijn studiekeuze.

Hij miste het contact vanuit de onderwijsinstelling om vragen aan te stellen en zijn twijfels weg te nemen.

“Ik heb getwijfeld over mijn studiekeuze en miste iemand waarmee ik kon overleggen over wat voor mij de beste keuze was. Ik voelde me een nummer en had het op prijs gesteld als het contact persoonlijker was.”

Dus, een onderwijsinstelling kan betere verwachtingen scheppen door persoonlijker contact, waarin studenten de vrijheid krijgen om vragen te stellen. Als een student beter weet waar hij of zij aan begint, is de kans op lagere uitvalpercentages een stuk groter. Dat blijkt ook uit onderzoek door ResearchNed (2021-22): studenten die een goede match of binding met hun opleiding ervaren, vallen aanzienlijk minder vaak uit.

Financieel

Ondanks dat studenten het financieel moeilijker hebben, toont onderzoek door Nibud aan dat studenten in 2021 minder kennis van het studiefinancieringsstelsel hebben dan studenten in 2017. Studenten weten niet goed welke financiële mogelijkheden ze hebben, wat het betekent om geld te lenen en hoeveel geld ze kunnen uitgeven. Een onderwijsinstelling moet studenten hierin adviseren en ondersteunen, om ze zo te helpen financieel gezond te blijven.

Mentale gezondheid

De mentale gezondheid van studenten wordt op de proef gesteld. Studenten hebben behoefte aan een luisterend oor. Een vertrouwenspersoon aan wie zij hun zorgen kwijt kunnen. Het liefst proactief vanuit de onderwijsinstelling, zodat zij hulp krijgen nog voordat ze besluiten te stoppen met hun studie.

In het volgende hoofdstuk bespreken we hoe je dit in praktijk kan toepassen.

De digitale oplossing

Het is niet eenvoudig uitval terug te dringen, maar ook zeker niet onmogelijk. In alle vier hiervoor genoemde elementen is het van belang dat de onderwijsinstelling proactief en op de juiste manier - met de juiste kanalen - contact heeft met haar studenten.

Studenten besteden zo'n 5 uur per dag op hun smartphone. Daarnaast is 97% van de studenten is iedere dag online op hun smartphone. En waar in 2019 63% van de studenten hun smartphone gebruikte voor communicatie met de onderwijsinstelling, is dit opgelopen naar 89% van de studenten in 2020.

Studenten geven het zelf ook aan:

“Studenten lezen nou eenmaal niet hun mail, want daar hebben ze helemaal geen zin in. Het is heel laks, maar goed. zo werken we wel. Een app is veel duidelijker. Vooral als je ook notificaties krijgt zodat je belangrijke zaken niet over het hoofd ziet.”

Het is dan ook geen verrassing dat mobiele oplossingen zeer effectief blijken om betrokkenheid te vergroten, leerlingen te ondersteunen en zo uitval te verminderen. Zo biedt Ready Education continu nieuwe mogelijkheden met verschillende digitale oplossingen. De laatste toevoeging, genaamd Interventions+, is volledig gericht op het ondersteunen van studenten die dat nodig hebben, om op die manier uitval te voorkomen. Hoe ziet dit eruit in de praktijk?

Met Interventions+ verander je jouw aanpak van reactief naar proactief, door middel van zogeheten workflows. Stel je legt eerstejaarsstudenten een multiple choice survey voor vlak voor hun eerste tentamenperiode, om te vragen hoe ze zich voelen en of ze vertrouwen hebben in een goed resultaat. Als de antwoorden aangeven dat een student twijfels heeft, zou de automatische vervolgstap kunnen zijn het delen van een blog met een X aantal tips over hoe je je goed voorbereidt op tentamens. Als de antwoorden aangeven dat een student geen vertrouwen heeft, zou je studenten op de hoogte kunnen stellen van de extra tentamentrainingen die staan ingepland. Dit is een simpel voorbeeld van hoe je studenten op grote schaal, gepersonaliseerd kunt ondersteunen wanneer zij het lastig hebben.

Wil je meer weten over onze oplossingen? **Neem dan gerust contact met ons op!**

Ready Education helpt jou om jouw studenten te allen tijde te kunnen bereiken. Informeer, betrek en motiveer jouw studenten door te communiceren op een manier die voor hen vanzelfsprekend is. Samen helpen we studenten succesvol zijn!

Meer weten?

readyeducation.com

**Neem contact op via +31 30 737 01 49
of email info@readyeducation.com**